

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชน
ของกรมป่าไม้

สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

พฤษภาคม 2554

คำนำ

การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนเป็นภารกิจและหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของกรมป่าไม้ที่ดำเนินกลยุทธ์การบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการรักษาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนและชุมชนได้รับประโยชน์

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ตามภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบ สำนักจัดการป่าชุมชนจึงได้จัดพิมพ์หนังสือคู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้เล่มนี้ขึ้น เพื่อต้องการให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ได้ศึกษาทำความเข้าใจในหลักการเบื้องต้นที่ถูกต้องและปฏิบัติให้เป็นแนวทางหรือมีมาตรฐานการทำงานไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงผู้ที่สนใจในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชนได้ศึกษาและเข้าในเนื้อหาบทบาท หน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้วย

อนึ่ง หนังสือคู่มือเล่มนี้จะนำไปใช้อ้างอิงเมื่อมีข้อขัดแย้งกับกฎหมายอื่นๆได้ ด้วยเป็นแต่เพียงเอกสารแนะนำ อธิบายความในการดำเนินการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้เป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว และลดปัญหาหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน

สำนักจัดการป่าชุมชน

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
1.ความเป็นมา	1
2.ความหมาย	1
3.วัตถุประสงค์	2
4.พื้นที่ดำเนินการ	2
5.แนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชน	3
6.การบริหารจัดการป่าชุมชน	7
7.การสิ้นสุดโครงการหรือการยกเลิกโครงการป่าชุมชน	8
8.กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	11
9.เอกสารอ้างอิง	13
10.ภาคผนวก	14
แบบฟอร์มการขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.1)	
แบบฟอร์มรายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.2)	
แบบฟอร์มการเสนอโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3)	
แบบฟอร์มการรายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชช.4)	
สำเนาเอกสารแสดงการพิจารณาเห็นชอบให้ใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน	

1. ความเป็นมา

ในอดีตที่ผ่านมาชุมชนต้องการใช้ประโยชน์จากไม้เพื่อการใช้สอย เช่น ไม้ก่อสร้าง ไม้พื้น ไม้ผล เพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งกรมป่าไม้ได้มองเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องเข้าไปส่งเสริมให้มีการผลิตไม้เป็นวัตถุดิบสำรองในอนาคต โดยการแจกจ่ายกล้าไม้ให้กับราษฎรในชุมชนนำไปปลูกในทุกๆพื้นที่ และพื้นที่ในลำดับเริ่มแรกเป็นพื้นที่นอกเขตป่าไม้ โดยหวังว่าจะเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ เพิ่มปริมาณไม้ และการใช้ประโยชน์จากต้นไม้ที่ปลูกได้ง่ายและสะดวก

ต่อมา กรมป่าไม้ได้เพิ่มกิจกรรมการส่งเสริมให้ชุมชนที่อาศัยอยู่ใกล้ป่าซึ่งพึ่งพาและได้รับประโยชน์จากป่าได้เข้ามาร่วมปลูกต้นไม้ในพื้นที่เขตป่าไม้ ร่วมดูแลอนุรักษ์ป่าไม้ไว้ เป็นแหล่งใช้สอยในครัวเรือน และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นการจัดการป่าไม้ในลักษณะที่เรียกว่าการจัดการป่าชุมชน และในการนี้ กรมป่าไม้โดยสำนักจัดการป่าชุมชนได้พัฒนาแนวคิดและกำหนดแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชนได้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันสืบเนื่องต่อกันมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543

จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน” ระหว่างวันที่ 25-27 มกราคม 2554 ณ โรงแรมวังสำราญ จังหวัดปราจีนบุรี ผลสรุปจากการสัมมนาครั้งนี้ มีประเด็นสาระสำคัญปัญหา อุปสรรคต่างๆ ที่น่าสนใจ อันเป็นผลจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชนที่ผ่านมา และสำนักจัดการป่าชุมชนได้วิเคราะห์แล้ว จึงนำผลการสัมมนาครั้งนี้เพิ่มเติมเข้าไปแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้และปรับปรุงข้อความให้กระชับ มีความละเอียดและชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้ใช้เป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติงานด้วยความสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ความหมาย

ชุมชน หมายความว่า กลุ่มคนที่ตั้งบ้านเรือนอยู่ร่วมกัน อยู่ในท้องที่ในความปกครองเดียวกัน

ป่าชุมชน หมายความว่า ป่าหรือที่ดินอื่นใด ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการภายใต้โครงการป่าชุมชนที่กรมป่าไม้ได้อนุมัติให้ดำเนินการ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ตามแผนงานและงบประมาณประจำปี โดยมีการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการพื้นที่ของชุมชน ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการอนุรักษ์และให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

หมู่บ้านเป้าหมาย หมายความว่า หมู่บ้านซึ่งได้รับคัดเลือกเป็นเป้าหมายการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ตามแผนงานและงบประมาณประจำปีงบประมาณนั้นๆ

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งของหน่วยงานอื่นๆซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และในที่นี้จะหมายความว่าถึงเฉพาะนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน

เจ้าหน้าที่ป่าไม้ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ซึ่งปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งหรือมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

หน่วยงานรับผิดชอบ หมายความว่า หน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติตามแผนงานและงบประมาณประจำปี กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อส่งเสริมการจัดการป่าไม้โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ควบคุมดูแล รักษา หรือบำรุงป่า พัฒนาสิ่งแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ภายใต้หลักการความสมดุลและยั่งยืน

3.2 เพื่อส่งเสริมการพัฒนาป่าไม้ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ภายใต้หลักการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งหวังให้ชุมชนมีความพร้อมและร่วมจัดการป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือของชุมชน องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐให้มีบทบาทและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการป่าอย่างต่อเนื่อง

4. พื้นที่ดำเนินการ

4.1 พื้นที่กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

4.1.1 ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

4.1.2 ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

4.2 พื้นที่กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่

4.2.1 ที่ดินที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)

4.2.2 ที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

4.2.3 ที่ดินเขตนิคมสร้างตนเอง หรือนิคมสหกรณ์

4.2.4 ที่ราชพัสดุ

4.2.5 ที่ดินเขตหวงห้ามของรัฐ

4.2.6 สวนป่าของรัฐ

4.2.7 ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์ของบุคคลหรือนิติบุคคล

4.3 ข้อควรคำนึงของการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ควรมีลักษณะพื้นที่ ดังนี้

4.3.1 มีอาณาเขตอยู่ติดหรืออยู่ใกล้เคียงเขตพื้นที่หมู่บ้านและราษฎรในหมู่บ้านนั้นมีความพร้อมและสนใจที่จะร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน

4.3.2 พื้นที่ดำเนินการไม่จำกัดขนาดพื้นที่ แต่ไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไปเพราะจะทำให้การกำหนดกิจกรรมได้น้อยและการสร้างปริมาณงานได้ไม่ชัดเจน

4.3.3 ไม่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

4.3.4 ไม่เป็นพื้นที่ซึ่งส่วนราชการหรือผู้หนึ่งผู้ใดได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ หรือพื้นที่ที่กรมป่าไม้ใช้หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยทางวิชาการหรือประโยชน์อย่างอื่นของรัฐ

4.3.5 ไม่เป็นพื้นที่ที่ได้รับการประกาศเป็นแหล่งสงวน อนุรักษ์หรือคุ้มครองทรัพยากรทางชีวภาพเป็นการเฉพาะ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายอื่นๆ

4.3.6 พื้นที่ดำเนินการตามข้อ 4.2 ต้องได้รับการยินยอมหรือแจ้งไม่ขัดข้องเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่กำกับดูแลรักษาพื้นที่หรือผู้มีอำนาจครอบครอง

5. แนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชน

5.1 การวางแผนและเตรียมความพร้อม

5.1.1 การวางแผนและการประสานงาน หน่วยงานรับผิดชอบควรมอบหมายโดยมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดเตรียมความพร้อมและดำเนินการเป็นการล่วงหน้าก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณซึ่งจะเป็นผลดีแก่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคัดเลือกและยืนยันหมู่บ้านเป้าหมาย โดยให้ดำเนินการ

- (1) การจัดเตรียมข้อมูลชุมชนและตรวจสอบพื้นที่ดำเนินการเบื้องต้น
- (2) การประสานงานผู้นำชุมชนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น
- (3) การวางแผนและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

5.1.2 การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ ควรดำเนินการตลอดปีงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความคุ้นเคย ความเชื่อถือและเกิดการยอมรับของชุมชน ซึ่งสามารถดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายๆวิธีการรวมกัน ได้แก่

- (1) การเข้าถึงและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
- (2) การชี้แจงและแนะนำกิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน
- (3) การร่วมประชุมประชาคมกับชุมชน
- (4) การจัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่และการแจกจ่ายกล้าไม้
- (5) การแจกจ่ายบทความ ข่าวสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ด้านป่าไม้

5.1.3 การคัดเลือกหมู่บ้าน เพื่อเป็นหมู่บ้านเป้าหมายตามแผนงานและงบประมาณ กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ของแต่ละปีงบประมาณ ให้พิจารณาและดำเนินการแจ้งรายชื่อหมู่บ้านให้สำนักจัดการป่าชุมชนก่อนเริ่มต้นปีงบประมาณนั้นๆ

5.1.4 การแจ้งยืนยันรายชื่อหมู่บ้านเป้าหมาย ให้ดำเนินการแจ้งสำนักจัดการป่าชุมชนให้ทราบในโอกาสแรกที่ข้อมูลครบถ้วน แต่ต้องไม่เกินเดือนที่ 2 ของปีงบประมาณนั้นๆ

5.1.5 การจัดทำโครงการป่าชุมชนของหมู่บ้านเป้าหมาย ตามแผนงานและงบประมาณ ของแต่ละปีงบประมาณ ให้เสนอมายังกรมป่าไม้ภายในไตรมาสที่ 1 ของปีงบประมาณนั้นๆ ซึ่งสำนักจัดการป่าชุมชนจะตรวจสอบความถูกต้องของโครงการและเสนอกรมป่าไม้ให้เสร็จสิ้นทุกโครงการภายในไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณนั้นๆ

5.1.6 หากมีกรณีที่ชุมชนร้องขอเข้าร่วมการจัดทำโครงการป่าชุมชนเป็นจำนวนมาก (เกินจำนวนเป้าหมาย) ให้พิจารณาดำเนินการตามขั้นตอน ตามแบบ ปชช.1-3 เพื่อจัดทำเป็นโครงการป่าชุมชนสะสมไว้เพื่อคัดเลือกและกำหนดเป็นหมู่บ้านเป้าหมายในปีงบประมาณต่อไป

5.1.7 การจัดทำโครงการป่าชุมชนเป็นการต่อเนื่อง ให้ดำเนินการตามขั้นตอนตามแบบ ปชช.1 -3 และเสนอขออนุมัติจากกรมป่าไม้ก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของโครงการ (5 ปี) และหากโครงการนั้นไม่เคยได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเป้าหมายของปีงบประมาณที่ผ่านมาให้พิจารณากำหนดเป็นหมู่บ้านเป้าหมายในลำดับแรกๆก่อน

5.2 การจัดทำโครงการป่าชุมชน

5.2.1 การขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.1)

(1) ราษฎรในหมู่บ้านใดที่ประสงค์จะขอร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนในท้องที่นั้น ให้บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่นั้นและชุมชนนั้นมีศักยภาพที่สามารถเข้าไปดูแลรักษาป่าที่จะขอร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนได้ จำนวนตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป จัดให้มีการประชุมประชาคมและลงชื่อในหนังสือร้องขอร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน

(2) กลุ่มราษฎรดังกล่าวยื่นหนังสือร้องขอฯ พร้อมหลักฐานการประชุมประชาคม (ภาพถ่ายสี ไม่น้อยกว่า 2 ภาพ) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี) และขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้น พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ โดยจัดทำคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.1) ยื่นต่อหน่วยงานรับผิดชอบ พร้อมแนบหนังสือร้องขอและหลักฐานการประชุมประชาคมของกลุ่มราษฎรดังกล่าว และเอกสารอื่นๆ ที่กำหนด

(3) การจัดทำโครงการป่าชุมชนให้พิจารณาดำเนินการเป็นรายหมู่บ้าน เพื่อให้สอดคล้องกับ แผนงานและงบประมาณ กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน และการจัดสรรงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุน กิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนของภาครัฐ ซึ่งมีหน่วยนับเป็นหมู่บ้าน

(4) หากมีกรณีกลุ่มราษฎรจากหลายหมู่บ้าน ร่วมกันร้องขอจัดทำโครงการป่าชุมชนในพื้นที่ที่ครอบคลุมหลายหมู่บ้าน เพราะไม่สามารถกำหนดขอบเขตการบริหารจัดการป่าของแต่ละหมู่บ้าน และมีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องร่วมกันจัดการพื้นที่ดังกล่าวให้ นายก อบต.หรือกำนัน เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน แต่ในกรณีนี้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุนกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนของภาครัฐ จะพิจารณาในภาพรวม เป็น 1 หน่วยนับ หรือเสมือนเป็น 1 หมู่บ้าน

5.2.2 รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.2)

(1) เมื่อหน่วยงานรับผิดชอบรับคำขออนุญาตฯ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบรายละเอียดที่ระบุในคำขออนุญาตและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(2) หน่วยงานรับผิดชอบมีคำสั่งให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานขึ้นไป พร้อมคณะ ไปดำเนินการตรวจสอบสภาพภูมิประเทศจริง ข้อมูลรายละเอียดต่างๆของพื้นที่ ให้มีความชัดเจน และถูกต้อง โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี) เป็นผู้นำตรวจพื้นที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(3) หลังจากนั้นให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับคำสั่งตามข้อ(2)ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ด้านที่ดินป่าไม้ของหน่วยงานของตน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของพื้นที่ดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง และลงนามกำกับในแผนที่แสดงโครงการป่าชุมชนนั้นๆ

(4) หากพื้นที่ดำเนินการมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่นใด ให้ประสานงานเพื่อชี้แจงความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นให้ทราบและมีความคิดเห็นในเบื้องต้นอย่างไร

(5) ให้คณะเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจัดทำรายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.2) พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาว่าสภาพพื้นที่ตามคำขออนุญาตฯ สมควรจัดตั้งเป็นป่าชุมชนหรือไม่ หากมีความเห็นว่า ไม่สมควรจัดตั้งเป็นป่าชุมชนให้หน่วยงานรับผิดชอบมีหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำขอเพื่อประสานงานและแจ้งให้ราษฎรผู้ร้องขอทราบพร้อมแสดงผลประกอบ

5.2.3 การเสนอโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3)

(1) เมื่อคณะเจ้าหน้าที่ทำรายงานการตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่มีความเห็นว่า พื้นที่ตามคำขออนุญาตฯ ควรจัดตั้งเป็นป่าชุมชน ให้หน่วยงานรับผิดชอบส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำแก่ชุมชนเพื่อจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช. 3) โดยให้มีการประชุมประชาคมพร้อมคัดเลือกคณะกรรมการป่าชุมชน

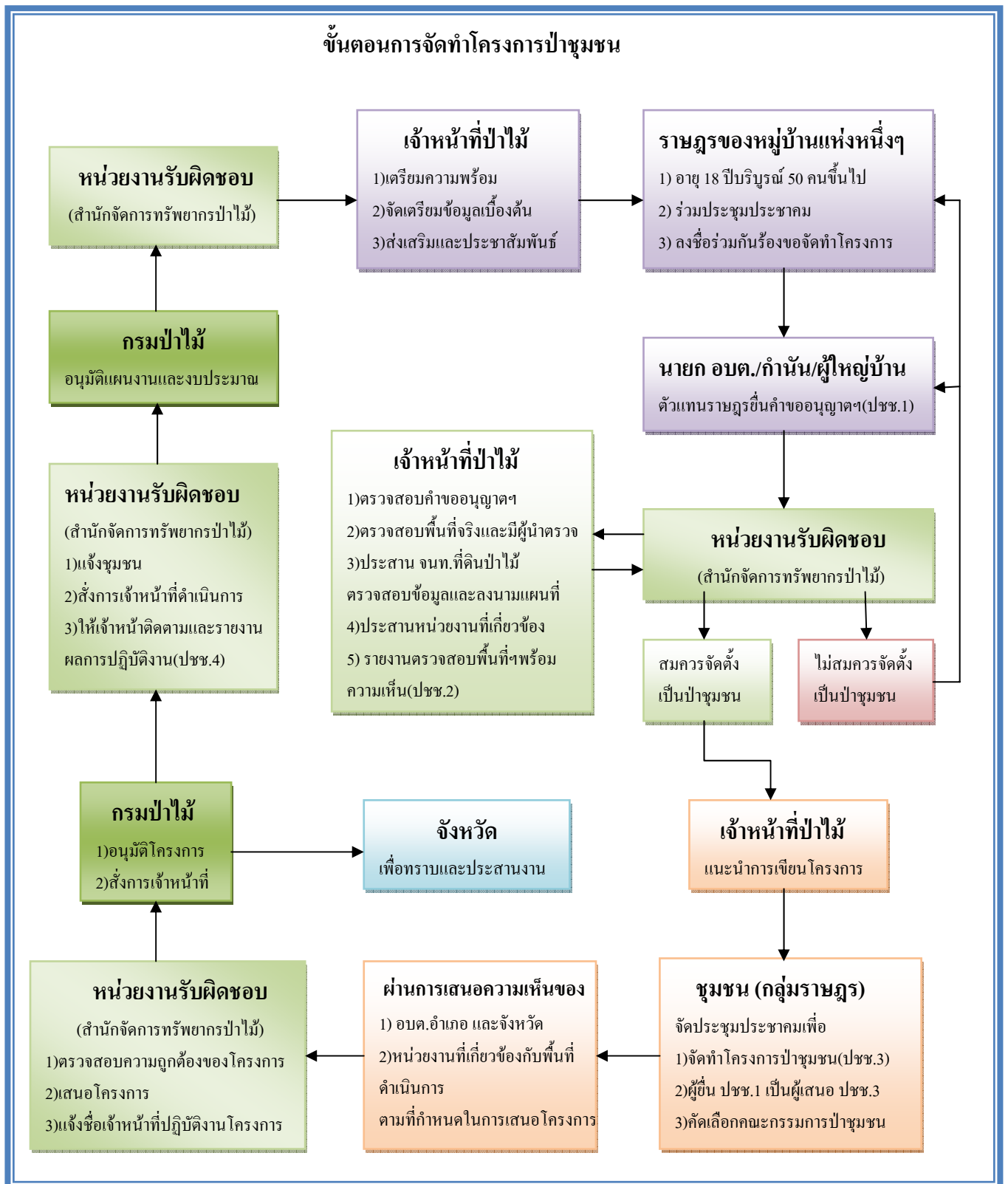
(2) เมื่อได้จัดทำโครงการป่าชุมชนแล้วให้เสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี) พิจารณาและเสนอโครงการป่าชุมชน ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอท้องที่ และกรณีพื้นที่เป้าหมายตามข้อ 4.2 ต้องได้รับการยินยอมหรือแจ้งไม่ขัดข้องเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานที่กำกับดูแลหรือผู้มีอำนาจครอบครอง พิจารณาให้ความเห็นตามลำดับ

(3) เมื่อหน่วยงานรับผิดชอบตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการแล้ว ให้จัดส่งโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช .3) ฉบับจริง พร้อมแนบสำเนาเอกสารการขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.1)และรายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.2) เสนอให้กรมป่าไม้พิจารณาอนุมัติ หลังจากการอนุมัติจากกรมป่าไม้ให้ส่งสำเนาดังกล่าวเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทราบเป็นการประสานงาน

(4) หน่วยงานรับผิดชอบต้องแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ในสังกัด ประกอบด้วย ข้าราชการ 1 คน และพนักงานราชการ 2 คน เสนอมาพร้อมกับการเสนอโครงการป่าชุมชนเพื่อให้สำนักจัดการป่าชุมชนรวบรวมเสนอกรมป่าไม้ให้มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

5.2.4 การรายงานผลการปฏิบัติงาน (แบบ ปชช.4)

หน่วยงานรับผิดชอบส่งเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ที่ดำเนินการร่วมกับราษฎรในชุมชน หรือเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน (ตามแบบ ปชช.4) โดยให้ระบุปัญหา อุปสรรค (ถ้ามี) พร้อมขอคิดเห็นว่าสมควรดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ รายงานให้กรมป่าไม้เพื่อทราบปีละ 1 ครั้ง ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดปีงบประมาณ

6. การบริหารจัดการป่าชุมชน

6.1 การจัดการพื้นที่ป่าชุมชน

- (1) การจัดให้มีป้าย แนวเขตหรือเครื่องหมายแสดงเขตป่าชุมชน
- (2) กำหนดกิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ เพื่อการควบคุม ดูแล รักษาและบำรุงป่าชุมชน ได้แก่ การปลูกป่า การปลูกไม้ผลกินได้ การสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น การทำแนวกันไฟ การลาดตะเวนป้องกันการตัดไม้และบุกรุกป่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น
- (3) การจัดทำแผนที่ป่าชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการกำหนดเขตพื้นที่ภายในป่าชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้สอยในครัวเรือน ให้เหมาะสมของแต่ละกิจกรรม
- (4) การใช้ประโยชน์จากไม้และของป่าเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน ต้องมิใช่ไม้หวงห้ามหรือของป่าหวงห้าม
- (5) สำหรับหมู่บ้านเป้าหมาย ประจำปีงบประมาณนั้นๆ สามารถรับการสนับสนุนงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน ตามแผนปฏิบัติงานประจำปี กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โดยจัดทำแบบเสนอโครงการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนจากภาครัฐ ตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วย การควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ งบเงินอุดหนุน กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน พ.ศ.2552

6.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบคณะกรรมการป่าชุมชน

- (1) การบริหารจัดการป่าชุมชนในพื้นที่ 1 โครงการ ให้มีคณะกรรมการป่าชุมชน 1 ชุด จำนวน 10-15 คน ซึ่งต้องเป็นผู้ร่วมลงชื่อร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนนั้นๆ ด้วย
- (2) ให้นายก อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี เชิญชวนราษฎรในชุมชนทั้งในส่วนที่ร่วมลงชื่อและไม่ได้ร่วมลงชื่อร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนลงทะเบียนและร่วมประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการป่าชุมชน จำนวนไม่เกิน 15 คน และเสนอแนบท้ายโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) ให้กรมป่าไม้ทราบ
- (3) ให้คณะกรรมการป่าชุมชนคัดเลือกประธานกรรมการ 1 คน และรองประธานกรรมการ 1 คน เลขานุการ 1 คน และเหรัญญิก 1 คน และกรรมการอื่นๆ ตามความเหมาะสม โดยให้มีหน้าที่สนับสนุนและบริหารจัดการป่าชุมชนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่ได้รับมอบหมายตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องบัญญัติหรือกำหนดไว้
- (4) ให้ประธานกรรมการจัดให้มีศูนย์ประสานงานป่าชุมชน เพื่อการติดต่อประสานงาน
- (5) ให้คณะกรรมการป่าชุมชน อยู่ในวาระตามกำหนดระยะเวลาการดำเนินโครงการป่าชุมชน (5ปี) และหากมีการขออนุมัติจัดตั้งโครงการเป็นการต่อเนื่อง ให้นายก อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี จัดให้มีการประชุมประชาคมและคัดเลือกคณะกรรมการป่าชุมชนชุดใหม่แทน

(6) ในระหว่างการดำเนินโครงการป่าชุมชน ตามกำหนดระยะเวลา 5 ปี คณะกรรมการป่าชุมชนสามารถเปลี่ยนแปลงหรือตัดแทนกรรมการป่าชุมชนที่ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติงานได้เท่าที่จำเป็น โดยต้องได้รับการรับรองจากผู้ร่วมลงชื่อร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน (ตามเอกสารแนบ ปชช.1.) ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งและปิดประกาศในที่เปิดเผยให้ชุมชนรับทราบและอยู่ในวาระต่อไปตามกำหนดเวลาของโครงการที่เหลืออยู่ แล้วแจ้งผลการเปลี่ยนแปลงหรือทดแทนดังกล่าวให้กรมป่าไม้ทราบด้วย

6.3 กฎ กติกา หรือระเบียบการดูแลพื้นที่ป่าชุมชน

(1) กฎ กติกา หรือระเบียบที่ชุมชนกำหนด ต้องเป็นเพื่อใช้สอยในครัวเรือน แต่ถ้ามีการกระทำผิดกฎหมายให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดำเนินการ

(2) กฎ กติกา หรือระเบียบที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชน ต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องพื้นที่ดำเนินการนั้นๆ โดยแจ้งเจ้าหน้าที่ป่าไม้ประสานการดำเนินการ

6.4 ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการป่าชุมชน

6.4.1 ภาครัฐ

- (1) เนื้อที่ป่าเพิ่มขึ้น
- (2) การอนุรักษ์พื้นที่ป่าลดน้อยลง
- (3) กลุ่มเครือข่ายหรือจำนวนชุมชนเฝ้าระวังเพิ่มจำนวนมากขึ้น
- (4) ความเชื่อถือและเป็นมิตรจากรายการในท้องถิ่นนั้นๆที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มมากขึ้น
- (5) หน่วยงานของรัฐอื่นๆ องค์กรและเอกชนให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณดูแลรักษาป่าชุมชนมากขึ้น

6.4.2 ภาคประชาชน

- (1) การใช้ผลิตผลจากป่าเพื่อใช้สอยในครัวเรือนเป็นไปอย่างยั่งยืน
- (2) ค่าใช้จ่ายในการซื้อหาพืชผัก ผลไม้ สมุนไพร เพื่อบริโภคลดลง
- (3) สร้างความรักความสามัคคีและการแบ่งปันการใช้ทรัพยากรจากป่าอย่างมีกฎ กติกาและความเท่าเทียมกันในหมู่บ้านในท้องถิ่น
- (4) รักษาและดำรงไว้เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ รักษาความเชื่อ ถิ่นทอดวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนนั้นๆ
- (5) สร้างชื่อเสียงและเป็นเกียรติประวัติแก่ชุมชนในการดูแลรักษาป่าไม้ของประเทศ

7. การสิ้นสุดโครงการหรือการยกเลิกโครงการป่าชุมชน

7.1 การสิ้นสุดโครงการ

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการ(5 ปี) ตามที่ระบุไว้ในเอกสารโครงการป่าชุมชน (แบบ ปชช.3) และไม่อยู่ระหว่างการเสนอขอจัดทำโครงการต่อเนื่อง

7.2 การยกเลิกโครงการ

7.2.1 ราษฎรผู้ร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนนั้นๆ ร้องขอให้ปรับปรุงแก้ไขโครงการป่าชุมชนในประเด็นซึ่งเป็นสาระสำคัญของโครงการหรือมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง และเสนอขอจัดทำโครงการป่าชุมชนใหม่แทนโครงการเดิม

(1) หน่วยงานที่รับผิดชอบ ต้องพิจารณาความเหมาะสมและดำเนินการตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชน และเสนอกรมป่าไม้อนุมัติโครงการพร้อมมีหนังสือสั่งการพนักงานเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ดำเนินการ ให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนก่อน จึงจะถือว่าโครงการป่าชุมชนเดิมยกเลิกแล้ว

(2) โครงการป่าชุมชนใหม่ จะมีระยะเวลาการดำเนินการตามที่กำหนดและเริ่มต้นนับเป็นปีแรกเสมือนเป็นการจัดตั้งต่อเนื่อง ตามแนวคิดเดิมว่าหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งป่าชุมชน

(3) หากโครงการป่าชุมชนเดิมได้รับการจัดสรรงบประมาณ (เงินอุดหนุน) จากกรมป่าไม้แล้ว ให้ถือว่าหมู่บ้านแห่งนี้ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ (เงินอุดหนุน) เพื่อการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนแล้ว

7.2.2 ราษฎรผู้ร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนนั้นๆ ร้องขอให้ยกเลิกโครงการโดยไม่ประสงค์จะร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนอีกต่อไป ด้วยอาจจะมีสาเหตุว่า ชุมชนไม่มีความพร้อมและอาจมีความเห็นแตกต่าง หรือชุมชนต้องการจะใช้ประโยชน์พื้นที่โครงการป่าชุมชนเพื่อกระทำกิจกรรมอย่างอื่นที่มีความจำเป็นต่อชุมชนมากกว่า หรือหน่วยงานราชการที่กำกับดูแลพื้นที่นั้นๆมีแผนงานและงบประมาณเพื่อการพัฒนาพื้นที่ภายในโครงการ โดยจะต้อง

(1) ประธานกรรมการเชิญกรรมการและราษฎรที่ลงชื่อร้องขอจัดทำโครงการ และราษฎรผู้สนใจในท้องถิ่นร่วมกันประชุมประชาคมพร้อมลงชื่อเป็นหลักฐาน

(2) จัดทำหนังสือโดยมอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่ (นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี) เป็นผู้แทนของชุมชนยื่นหนังสือเสนอผ่านเจ้าหน้าที่ป่าไม้ผู้ปฏิบัติงานโครงการและหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยลำดับ

(3) ให้หน่วยงานรับผิดชอบนำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อโปรดทราบและเป็นการประสาน และปิดประกาศในที่เปิดเผยให้ชุมชนนั้นๆ รับทราบ

(4) ให้หน่วยงานรับผิดชอบ รวบรวมเอกสาร เหตุผล ความจำเป็น พร้อมแสดงความคิดเห็นเสนอกรมป่าไม้พิจารณาและสั่งการยกเลิกโครงการ พร้อมสำเนาแจ้งจังหวัดเพื่อทราบด้วย

7.2.3 หน่วยงานรับผิดชอบเสนอขอยกเลิกโครงการ ด้วยเหตุว่าการดำเนินโครงการป่าชุมชนใดๆ มีสิ่งบ่งชี้ว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่กำหนด และก่อให้เกิดความเสียหายต่อป่าไม้ สภาพแวดล้อม และความสงบเรียบร้อยของชุมชน โดยจะต้อง

(1) รายงานกรมป่าไม้เพื่อสั่งการให้หน่วยงานรับผิดชอบนั้นๆ ประสานงานกับอำเภอท้องที่ องค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานเจ้าหน้าที่ (นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี) และตัวแทนของราษฎรผู้ร้องขอร่วมจัดทำโครงการ ร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ได้ข้อสรุปพร้อมข้อเสนอแนะ

(2) หากมีข้อเสนอร่วมกันว่าสมควรยกเลิกโครงการ ให้หน่วยงานรับผิดชอบ นำเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อโปรดทราบและเป็นการประสาน และปิดประกาศในที่เปิดเผยให้ชุมชนนั้นๆ รับทราบ

(3) ให้หน่วยงานรับผิดชอบ รวบรวมเอกสาร ข้อมูล เสนอกรมป่าไม้พิจารณา และสั่งการยกเลิกโครงการ พร้อมสำเนาแจ้งจังหวัดเพื่อทราบด้วย

7.3 สรุปย่อการสิ้นสุดโครงการหรือยกเลิกโครงการป่าชุมชน

8. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

8.1 การอนุมัติโครงการป่าชุมชน

8.1.1 อาศัยอำนาจทางการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 บัญญัติว่า “กรมมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของกรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของกรม นั้น ในกรมมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามเป้าหมาย แนวทาง และแผนการปฏิบัติราชการของกระทรวง ฯลฯ”

8.1.2 กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2551 กำหนดภารกิจและเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ โดยในข้อ 2 (3) กำหนดอำนาจหน้าที่ “ส่งเสริมการปลูกป่า การจัดการป่าชุมชนและการปลูกสร้างสวนป่าเชิงเศรษฐกิจ ฯลฯ”

ดังนั้น อธิบดีกรมป่าไม้จึงอนุมัติโครงการเพื่อการบำรุงรักษาป่าไม้ โดยอาศัยอำนาจทางการบริหารราชการแผ่นดิน

8.2 การสั่งการพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชน

8.2.1 กรณีป่าชุมชนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

(1) อาศัยความในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษา หรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้”

(2) อาศัยความตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ประกาศ ณ ลงวันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2547 และฉบับ ประกาศ ณ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2547

ดังนั้น อธิบดีกรมป่าไม้จึงสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่โครงการ สำหรับเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้สั่งให้หน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่เสนอรายชื่อเพื่อมีคำสั่งกรมป่าไม้แต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนด้วย

8.2.2 กรณีป่าชุมชนอยู่ในเขตป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

(1) อาศัยความในมาตรา 17 (ว่าด้วยการทำไม้หวงห้าม) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 บัญญัติว่า “บทบัญญัติในส่วนนี้มีให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ (1) พนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการบำรุงป่า การค้นคว้า หรือการทดลองในทางวิชาการ (2) ผู้เก็บหาเศษไม้ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนไพร อันมีลักษณะเป็นไม้พิน ซึ่งมีไขไม้สักหรือไม้หวงห้ามประเภท ข ไปสำหรับใช้สอยในบ้านเรือนแห่งตนหรือประกอบกิจของตน”

(2) อาศัยความในมาตรา 32 (ว่าด้วยของป่าหวงห้าม) ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 บัญญัติว่า “บทบัญญัติในส่วนนี้มีให้ใช้บังคับในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่จัดกระทำไปเพื่อประโยชน์ในการบำรุงป่า การค้นคว้า หรือการทดลองในทางวิชาการ”

(3) อาศัยความตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ประกาศ ณ ลงวันที่ 19 เมษายน พ.ศ.2547 และฉบับ ประกาศ ณ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ.2547

ดังนั้น เพื่อการปฏิบัติเป็นไปตามแนวทางเดียวกับการสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติในพื้นที่ป่าชุมชนที่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อธิบดีกรมป่าไม้จึงสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เข้าไปดำเนินการ และให้หน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่เสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เพื่อมีคำสั่งกรมป่าไม้แต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนด้วยเช่นกัน

8.2.3 กรณีพื้นที่ดำเนินการตามข้อ 4.2 โดยที่กรมป่าไม้จะพิจารณาอนุมัติโครงการป่าชุมชนและสั่งการให้เจ้าหน้าที่ดำเนินกิจกรรมเฉพาะที่เป็นภารกิจและอยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้เท่านั้น

8.3 การใช้ประโยชน์ไม้และของป่าเพื่อใช้สอยในครัวเรือน

8.3.1 กฎกระทรวงฉบับที่ 1,106 (พ.ศ.2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ว่าด้วยการทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ข้อ 3 การทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของตนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาต

- 1) การเก็บหาเศษไม้ปลายไม้ตายแห้งที่ล้มขอนนอนไพรอันมีลักษณะเป็นไม้พิน
- 2) การตัดไม้ไผ่ทุกชนิด
- 3) การเก็บหาหวายและเถาวัลย์
- 4) การทำไม้ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

และประกอบด้วยระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2529 ข้อ 20 การทำไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยในครัวเรือนของตน ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

8.3.2 กฎกระทรวงฉบับที่ 1,107(พ.ศ.2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ข้อ 2 การเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือนของตนในกรณีดังต่อไปนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาต

- 1) การเก็บหาเห็ดโคน อ้อ พง แคม ปรีอ กก กระจุค ใบพลวง
- 2) การเก็บหาผลไม้ หน่อไม้ เห็ด หรือพืชชนิดอื่นๆ
- 3) การเก็บหาผัก กลอย มัน สมุนไพร รากไม้
- 4) การเก็บหาชันไม้
- 5) การเก็บหาผลหรือฝักสะตอ หรือผลหรือฝักเหียงหรือผลเนียง โดยไม่ทำอันตรายหรือกระทำการใดๆอันเป็นอันตรายแก่ต้นสะตอหรือต้นเหียงหรือต้นเนียง
- 6) การเก็บหาของป่าอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

และประกอบด้วยระเบียบกรมป่าไม้วัดด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2529 ข้อ 17 การเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้สอยหรือบริโภคในครัวเรือนของตน ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศอนุญาตไว้เป็นคราวๆภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

9. เอกสารอ้างอิง

กรมป่าไม้. ไม้ระบุปี พ.ศ. คู่มือการปฏิบัติการจัดทำโครงการป่าชุมชน .ส่วนป่าชุมชน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้. กรุงเทพฯ. 47 น.

กรมป่าไม้. 2553. การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน.สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้. กรุงเทพฯ. 164 น.

กองการอนุญาต.2551.คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า.กลุ่มงานอนุญาตไม้และของป่า. กองการอนุญาต.กรมป่าไม้.กรุงเทพฯ.588 น.

สำนักจัดการป่าชุมชน. 2554 แนวทางการดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชน ปี พ.ศ.2554 แนบประกอบแผนปฏิบัติงานและงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 กิจกรรมส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน (เอกสารแนบ).

สำนักจัดการป่าชุมชน. 2554. รายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดการป่าชุมชน ระหว่างวันที่ 25 – 27 มกราคม 2554 ณ โรงแรมวังสราญ จังหวัดปราจีนบุรี (เอกสารรายงาน 1 เล่ม).

ภาคผนวก

คำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ภูมิลำเนาอยู่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....โทร.....ในฐานะพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายป่าไม้ ขอยื่นคำขอต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....ดังมีข้อความ
ต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชนในบริเวณป่า.....

หมู่ที่..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา มีอาณาเขตโดยสังเขปดังนี้

ด้านทิศเหนือ จด.....

ด้านทิศตะวันออก จด.....

ด้านทิศใต้ จด.....

ด้านทิศตะวันตก จด.....

2. ในการยื่นคำขอนี้ ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนของชุมชน ดังต่อไปนี้

2.1 ชื่อหมู่บ้าน *หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

2.2 ชื่อหมู่บ้าน *หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

2.3 ชื่อหมู่บ้าน *หมู่ที่..... ตำบล..... อำเภอ.....

รวม.....หมู่บ้าน

3. ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเป็นผู้นำหรือมอบให้ผู้แทนเป็นผู้นำเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบสภาพ
ป่าในพื้นที่ที่ขออนุญาต ตามวัน เวลาที่เจ้าหน้าที่ได้นัดหมาย

4. เมื่อข้าพเจ้าได้รับแจ้งการอนุญาตให้จัดทำโครงการป่าชุมชนแล้ว ข้าพเจ้าในฐานะพนักงาน
เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ขอรับรองว่า จะร่วมกับราษฎรในชุมชนแห่งนี้จัดการป่าไม้ โดยดำเนิน
โครงการให้เป็นไปวัตถุประสงค์และข้อบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้เงื่อนไขที่กรมป่าไม้กำหนดให้
ถูกต้องทุกประการ

5. พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วย ดังนี้

5.1 สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเอกสารรับรองความเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

5.2 สำเนาทะเบียนบ้าน

5.3 หนังสือร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชน ซึ่งราษฎรมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านนั้น จำนวนตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปร่วมกันลงชื่อ **

5.4 สำเนาเอกสารหรือหลักฐานแสดงการจัดประชุมประชาคมของราษฎรในชุมชนหรือหมู่บ้านแห่งนั้นๆ พร้อมภาพประกอบ

5.5 แผนที่สังเขปแสดงบริเวณพื้นที่ที่ขออนุญาต อาณาเขตหรือเขตติดต่อข้างเคียง

อนึ่ง เมื่อได้รับการอนุมัติโครงการและดำเนินการไปแล้ว แต่ต่อมามีการตรวจสอบและปรากฏพบว่า การดำเนินการ โครงการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่กำหนด และก่อให้เกิดความเสียหายต่อป่าไม้และสภาพแวดล้อม ขอให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการยกเลิกโครงการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ***

()

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ

* หากมีกรณีการจัดทำโครงการป่าชุมชนมากกว่า 1 หมู่บ้าน โดยที่มีความจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องร่วมกันจัดการพื้นที่ดังกล่าวให้ นายก อบต.หรือกำนัน เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน และในกรณีนี้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ หมวดเงินอุดหนุนกิจกรรมการบริหารจัดการพื้นที่โดยการสนับสนุนของภาครัฐ จะพิจารณาในภาพรวม เป็น 1 หน่วยนับ หรือเสมือนเป็น 1 หมู่บ้าน

** ในกรณีที่มีผู้ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนมากกว่า 1 หมู่บ้าน ให้ถือเป็นข้อต้องปฏิบัติว่า ให้แยกหนังสือร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการป่าชุมชนเป็นรายหมู่บ้าน ตามขนาดพื้นที่ป่าที่เป็นจริงที่ต้องการร่วมดำเนินงานป่าชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน

*** นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณี

หนังสือร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชน

แนบท้ายคำขออนุญาตจัดทำโครงการปทุมชน (ปช.1)

ฉบับลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ของราษฎรหมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรียน นายก อบต./กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน.....

ด้วยข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อท้ายหนังสือนี้ จำนวน.....คน ได้ลงลายชื่อร่วมกันร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชนในบริเวณป่า.....บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ขอรับรองว่าข้าพเจ้าผู้มีรายชื่อท้ายหนังสือนี้ มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ดังระบุข้างต้นและชุมชนแห่งนี้มีศักยภาพที่สามารถเข้าไปดูแลรักษาป่าที่จะขอจัดตั้งเป็นปทุมชนได้

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	อายุ	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ

หมายเหตุ หากผู้ประสงค์ลงชื่อร่วมกันร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการปทุมชน มีจำนวนมาก สามารถสร้างตารางเพิ่มเติมได้

รายงานการตรวจสอบพื้นที่ตามคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชน

1. ชื่อผู้ขออนุญาต.....ตำแหน่ง.....อายุ.....ปี
สัญชาติ.....ภูมิลำเนาอยู่บ้าน.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

2. ค่าพิกัดหมู่บ้านที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน

2.1 บ้าน.....หมู่ที่.....ค่าพิกัดยึดโยง(land mark).....

2.2 บ้าน(ถ้ามี).....หมู่ที่.....ค่าพิกัดยึดโยง(land mark).....

2.3 บ้าน(ถ้ามี).....หมู่ที่.....ค่าพิกัดยึดโยง(land mark).....

3. พื้นที่ดำเนินการ

3.1 ป่าสงวนแห่งชาติ.....

3.2 ป่าตาม พ.ร.บ. ป่าไม้ พุทธศักราช 2484.....

3.3 ที่ดินของรัฐประเภทอื่นๆ คือ.....

3.4 ที่ดินอื่นๆ คือ.....

4.ที่ตั้งของพื้นที่ดำเนินการบ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....และมีค่าพิกัด G.P.S. ป่าชุมชน (ข้อเสนอแนะ : ควรต้องจับ
ทุกมุมเพื่อความชัดเจนของข้อมูลแผนที่ที่จะต้องจัดทำเป็น “หนังสือแสดงโครงการป่าชุมชน” และควรมืออย่าง
น้อย 8 จุด 8 มุม) ได้แก่

จุดที่ 1 พิกัด.....

จุดที่ 2 พิกัด.....

จุดที่ 3 พิกัด.....

จุดที่ 4 พิกัด.....

จุดที่ 5 พิกัด.....

จุดที่ 6 พิกัด.....

จุดที่ 7 พิกัด.....

จุดที่ 8 พิกัด.....

ฯลฯ

5. เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

6. อาณาเขตพื้นที่

ด้านทิศเหนือ จด.....

ด้านทิศตะวันออก จด.....

ด้านทิศใต้ จด.....

ด้านทิศตะวันตก จด.....

7. ลักษณะภูมิประเทศ.....
8. สภาพป่า.....
9. การใช้ประโยชน์ในพื้นที่.....
10. ทำการตรวจสภาพพื้นที่ เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
11. แนบบภาพถ่ายสี.....ภาพ (ไม่น้อยกว่า 8 ภาพ)
12. แผนที่ระวางของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1: 50,000 ที่มีหมายเลขแสดงค่าพิกัดกริดชัดเจน พร้อมรายละเอียดเลขระวางและแสดงรูปแปลงจุดที่ตั้ง ทั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ด้านที่ดินป่าไม้ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่นนั้นๆและลงนามกำกับด้วย
13. กรณีพื้นที่โครงการป่าชุมชนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้แนบบสำเนาแผนที่ท้ายกฎกระทรวง พร้อมแสดงจุดที่ตั้ง
14. กรณีพื้นที่ดำเนินการเป็นที่สาธารณประโยชน์ ได้แนบบสำเนานหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
15. กรณีพื้นที่ดำเนินการอื่นๆ ได้แนบบสำเนาเอกสารแสดงสถานภาพของพื้นที่นั้นๆ
16. ความเห็นของผู้ตรวจสอบสภาพป่า.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ *

()

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้นำตรวจ***

()

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**

()

ตำแหน่ง

ลงชื่อ.....พยาน****

()

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้ร่วมตรวจสอบ**

()

ตำแหน่ง

ลงชื่อ.....พยาน****

()

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ * ให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานที่มีคำสั่งให้ปฏิบัติ

** ข้าราชการหรือพนักงานราชการของหน่วยงานรับผิดชอบที่มีคำสั่งให้ร่วมปฏิบัติ

*** นายก อบต. หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน (ผู้แทน) ซึ่งเป็นผู้ยื่นคำขอแบบ ปชช 1. แล้วแต่กรณี

**** ราษฎรในชุมชนหรือหมู่บ้านที่ร้องขอเข้าร่วมจัดทำโครงการ

โครงการป่าชุมชน.....

บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

(การขออนุมัติโครงการป่าชุมชน ครั้งที่.....)

1. ชื่อโครงการ

โครงการป่าชุมชน.....

2. ที่ตั้งโครงการ

ตั้งอยู่ในเขตท้องที่บ้าน.....หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....

3. พื้นที่ดำเนินการ

การดำเนินโครงการป่าชุมชนแห่งนี้ มีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน.....ไร่ ระบุพื้นที่เป็น
ป่าสงวนแห่งชาติป่า.....จำนวน.....ไร่ และ/หรือ
ป่าตามพ.ร.บ.ป่าไม้ พุทธศักราช 2484.....จำนวน.....ไร่ และ/หรือ
ที่ดินของรัฐประเภทอื่นๆ คือจำนวน.....ไร่ และ/หรือ
ที่ดินอื่นๆ คือ.....จำนวน.....ไร่

4. หลักการและเหตุผล

หลักการ.....
.....
.....
เหตุผล.....
.....
.....

5. วัตถุประสงค์

5.1.....
5.2.....
5.3.....

6. เป้าหมาย

6.1.....
6.2.....
6.3.....

7. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรมด้านการป้องกันรักษาป่าไม้

7.1.1

7.1.2

7.1.3

7.2 กิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาป่าไม้

7.2.1

7.2.2

7.2.3

7.3 กิจกรรมด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

7.3.1

7.3.2

7.3.3

7.4 กิจกรรมด้าน.....

7.4.1

7.4.2

7.4.3

ฯลฯ

8. ระยะเวลาดำเนินการ

กำหนดระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี นับตั้งแต่วันที่กรมป่าไม้อนุมัติโครงการ (วันที่... เดือน พ.ศ.25....)

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

9.1 ผู้รับผิดชอบหลัก ได้แก่

- 1) ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต.ในพื้นที่ตั้งโครงการ แล้วแต่กรณี
- 2) คณะกรรมการป่าชุมชนและราษฎรในชุมชนนั้น

9.3 ผู้สนับสนุน ได้แก่

- 1) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....
- 2) องค์การบริหารส่วนตำบล.....
- 3) จังหวัด.....
- 4) องค์การ/บริษัทเอกชน.....

10. งบประมาณ

- 10.1 กรมป่าไม้ ซึ่งระบุไว้ตามแผนงานและงบประมาณประจำปี
- 10.2 องค์การบริหารส่วนตำบล.....
- 10.3 จังหวัด.....
- 10.4 องค์การ/บริษัทเอกชน.....

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 11.1
- 11.2
- 11.3

12. แผนที่ประกอบโครงการ

12.1 แผนที่ระวางของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1: 50,000 ที่มีหมายเลขแสดงค่าพิกัดกริดชัดเจน พร้อมรายละเอียดเลขระวางและแสดงรูปแปลงจุดที่ตั้ง ทั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ด้านที่ดินป่าไม้ของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ในท้องถิ่นๆและลงนามกำกับด้วย

12.2 แผนที่สังเขปแสดงพื้นที่โครงการและบริเวณใกล้เคียง ซึ่งได้จำแนกขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการตามกิจกรรมต่าง ๆตามข้อ 7

13. ผู้เขียนโครงการ

(ลงชื่อ)ผู้เขียนโครงการ *

(.....)

ตำแหน่ง

(ลงชื่อ)ผู้แนะนำ/และร่วมการเขียนโครงการ**

(.....)

ตำแหน่ง

14. ความคิดเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบล.....

.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ตำแหน่ง

15. ความคิดเห็นของนายอำเภอ ***

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง

16. ความคิดเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าหน่วยงานที่กำกับดูแลในแต่ละกรณี ****

(ลงชื่อ)
(.....)
ตำแหน่ง

17. ผู้ตรวจสอบโครงการ (ผู้อำนวยการส่วนจัดการป่าชุมชน สังกัดสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้พื้นที่.....)

(ลงชื่อ)ผู้ตรวจสอบโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง

18. ผู้เสนอโครงการ (ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....)

(ลงชื่อ)ผู้เสนอโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง

19. ผู้อนุมัติโครงการ (อธิบดีกรมป่าไม้)

(ลงชื่อ)ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)
ตำแหน่ง

หมายเหตุ

* ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน/นายก อบต. ซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณี

** ข้าราชการตั้งแต่ระดับปฏิบัติงานที่มีคำสั่งให้ปฏิบัติ

*** ความคิดเห็นของนายอำเภอ เฉพาะกรณีของการจัดตั้งป่าชุมชนในท้องถิ่นเป็นสาธารณประโยชน์ที่มีหนังสือ

สำคัญสำหรับที่หลวง (มาตรา 122 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457)

****ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลในแต่ละกรณี

ทั้งนี้ให้ แขนบรายชื่อคณะกรรมการป่าชุมชน และหน่วยงานรับผิดชอบต้องแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ในสังกัด ประกอบด้วย ข้าราชการ 1 คน และพนักงานราชการ 2 คน (สมควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ ปชช 2 – 3) เสนอมาพร้อมกับการเสนอโครงการป่าชุมชน เพื่อกรมป่าไม้จะได้มีคำสั่งแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการป่าชุมชนต่อไป

คณะกรรมการปทุมชน

ระหว่างปี พ.ศ. 25.....-25.....

แนบท้ายโครงการปทุมชน.....

บ้านหมู่ที่..... ตำบลอำเภอ จังหวัด

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ทำหน้าที่	หมายเหตุ / ด้าน
1	นาย/นาง/นางสาว	ประธาน	
2	นาย/นาง/นางสาว	รองประธาน	
3	นาย/นาง/นางสาว	รองประธาน (ถ้ามี)	
4	นาย/นาง/นางสาว	เลขานุการ	
5	นาย/นาง/นางสาว	เหรัญญิก	
6	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
7	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
8	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
9	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
10	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
11	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ	
12	นาย/นาง/นางสาว	กรรมการ (ถ้ามี)	
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	

ที่ทำการศูนย์ประสานงานปทุมชน.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

หมายเหตุ

1. เอกสารนี้เป็นการแสดงโครงสร้างคณะกรรมการปทุมชน ที่ได้รับการยอมรับจากรายชื่อในชุมชน เพื่อให้ทำหน้าที่ในการจัดการปทุมชนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยแต่ละปทุมชนจะมีกลุ่มรายชื่อเหล่านี้เป็นแกนหลักเข้ามาบริหารจัดการตามความเหมาะสมของพื้นที่

2. ขอให้สำเนาแนบท้าย ปชช.3 ส่งให้กรมป่าไม้ทุกโครงการฯ

รายงานผลการปฏิบัติงาน

ปชช.4

1. โครงการประชุมชนเนื้อที่.....ไร่
2. ตั้งอยู่ในเขตท้องที่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. สรุปผลการปฏิบัติงาน.....
-
-
4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน (ถ้ามี)
-
-
5. แนวทางการแก้ไขที่ผ่านมา.....
-
6. ความคิดเห็นและการประเมินโครงการประชุมชนปัจจุบัน.....
-

ลงชื่อ.....เจ้าหน้าที่โครงการประชุมชน
(.....)

ตำแหน่ง.....

7. ความคิดเห็น.....
-

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการส่วนจัดการประชุมชน
(.....)

ตำแหน่ง.....

8. ความคิดเห็น.....
-

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ ขอให้แนบรูปภาพการดำเนินกิจกรรมและประเด็นปัญหาต่างๆของโครงการประชุมชนแห่งนี้ประกอบด้วย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย ส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา โทร. ๕๒๑๑, ๕๖๖๗

ที่ ทส ๑๖๑๐.๒/๗๔๗

วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง คู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

๑. เรื่องเดิม

สำนักจัดการป่าชุมชน ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/๔๕๐ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง รายงานผลการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ให้อธิบดีกรมป่าไม้พิจารณาและให้ความเห็นชอบเพื่อจัดพิมพ์เป็นคู่มือการปฏิบัติงานต่อไป

๒. ข้อพิจารณา

สำนักกฎหมาย ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการป่าชุมชนนั้นเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาป่าโดยราษฎรร่วมดำเนินงานซึ่งการเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ต้องดำเนินการโดยพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมีราษฎรเป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำของราษฎร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการได้ ส่วนการนำไม้หรือของป่าไปใช้ประโยชน์ของราษฎรต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตามคู่มือปฏิบัติงานของสำนักจัดการป่าชุมชนจัดทำนั้นได้แนะนำแนวทางปฏิบัติโดยเฉพาะข้อกฎหมายนั้นถูกต้องแล้ว จึงเห็นควรให้ความเห็นชอบใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

๑) นายทศพร, เกษตร

นายสุวัฒน์ คววม (นายสุวัฒน์ คววม)

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(นายเรณูชัย อธิ์สุวรรณ)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

๒) สอช.

ดำเนินตามข้อ ๖

๑๐ มิ.ย. ๕๔

(นายประยุทธ์ ห่อสุวรรณศิริ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการป่าชุมชน ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โทร. ๕๖๕๕

ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/ ๘๕๐

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๔

เรื่อง คู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้ (ผ่านผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย)

เรื่องเดิม

กรมป่าไม้ได้อนุมัติให้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน” ระหว่างวันที่ ๒๕- ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมวังสำราญ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆที่ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชน เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังกล่าว จำนวน ๑๒๐ คน

ข้อเท็จจริง

๑. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน” มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริม พัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชน และการร่วมกันพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมา พร้อมทั้งปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. สำนักจัดการป่าชุมชน โดยส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน ได้จัดทำสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการหลักสูตรดังกล่าว และจัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ที่ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และดำเนินการ

๒.๑ แจ้งเวียนให้หน่วยงานต่างๆที่ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชน พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเพื่อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมต่อร่างดังกล่าว ตามหนังสือสำนักจัดการป่าชุมชน ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/๒๕๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๒.๒ เรียนอธิบดีกรมป่าไม้เพื่อโปรดทราบผลการดำเนินการดังกล่าว ตามหนังสือสำนักจัดการป่าชุมชน ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/๒๕๓ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๓. หน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชนได้เสนอความคิดเห็นต่อร่างดังกล่าว จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ๑) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ (ลำปาง) ๒) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ๓) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ สาขากระบี่ ๔) ศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนที่ ๑๑ (สระบุรี) สำหรับหน่วยงานอื่นๆ ไม่ได้เสนอความคิดเห็นแต่อย่างใด และสำนักจัดการป่าชุมชนได้วิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของประเด็นที่เสนอและปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

๔.สำนัก...

วันที่	21/3
เรื่อง	
เวลา	

ส่วนกฎหมาย และนิติกรรมสัญญา	
รับที่	253
วันที่	27 พ.ค. 2554
เวลา	11.3๐ น.

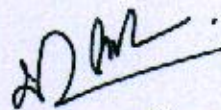
๔. สำนักจัดการป่าชุมชนได้พิจารณาเห็นว่า แนวทางการดำเนินงานจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ ซึ่งปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว สมควรต้องมีคำอธิบายและแนะนำวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชนได้ศึกษาและใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ ฉบับนี้ขึ้น

๕. ประกอบกับการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ระดับสำนัก/กอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ มิติที่ ๔ : มิติด้านการพัฒนาองค์กร กำหนดให้ทุกสำนัก/กอง จัดทำตัวชี้วัดที่ ๑๒ ระดับความสำเร็จในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยที่ ระดับคะแนนที่ ๔ ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานอย่างน้อย ๑ เรื่องพร้อมเสนอให้ผู้บริหารเห็นชอบ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักจัดการป่าชุมชนพิจารณาแล้ว จึงขอเสนอคู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ฉบับนี้ เพื่อโปรดพิจารณาเห็นชอบและจะได้ดำเนินการจัดพิมพ์เผยแพร่เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชนได้ศึกษาและใช้เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้สนใจได้ศึกษาและเข้าใจในเนื้อหาการจัดการป่าชุมชน บทบาทหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต่อไป

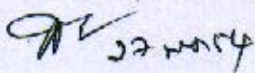
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความเห็นชอบ

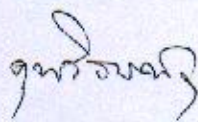
(นายประลอง ดำรงค์ไทย)
ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

ส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

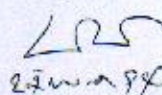
๑๐๐๘๖๖ / พิชิต

(นายสุวัฒน์ สวรรค์)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

นายสุวัฒน์ สวรรค์

(นายประวิทย์ ชะวณรัมย์)

นิติกรชำนาญการ

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

ฝ่ายจัดการและพัฒนาป่าชุมชน
รับที่ 108
วันที่ 25 ก.พ. 54
เวลา 15.30 น.

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้
(นายประยุทธ์ หรือสุวรรณศิริ)
เลขรับ ๑๕๕
วันที่ 22 ก.พ. 2554
เวลา.....

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการป่าชุมชน ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โทร. ๕๖๕๕
ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/๒๒๗/ก วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
เรื่อง สรุปการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน"

ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน
รับที่ ๑๐9
วันที่ ๒๕ ก.พ. ๒๕๕๔
เวลา ๑๖.๐๐ น.

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ตามที่กรมป่าไม้ ได้อนุมัติให้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน" ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมวังสำราญ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชน เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังกล่าว จำนวน ๑๒๐ คน นั้น

สำนักจัดการป่าชุมชน ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการจัดทำ(ร่าง)สรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรดังกล่าว พร้อมจัดทำ(ร่าง)การปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานจัดตั้งป่าชุมชนของกรมป่าไม้ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน อนึ่ง สำนักจัดการป่าชุมชน ได้มีหนังสือ ประสานผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ สาขาทุกสาขา หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนทุกศูนย์ เพื่อขอให้พิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อ(ร่าง) ดังกล่าว โดยหากมีประเด็นการแก้ไขหรือเพิ่มเติมประการใด ขอให้โปรดให้แจ้งส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน ทราบภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เพื่อรวบรวมเสนอกรมป่าไม้ ต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

[Signature]

- ททบ

- ดำเนินการต่อไป.

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

ส.ก. ส.ก. ส.ก.

- ส.ก. ส.ก. ส.ก.

- ส.ก. ส.ก. ส.ก.

(นายประยุทธ์ หรือสุวรรณศิริ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

(นายประโยชน์ กำแพงเพชร)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน

รอง ก.

[Signature]

[Signature]

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักจัดการป่าชุมชน ส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โทร. ๕๖๕๕

ที่ ทส ๑๖๐๕.๓๓/๒๔๗

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง สรุปการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน"

เรียน ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมวนศาสตร์ชุมชนทุกศูนย์

ตามที่กรมป่าไม้ ได้อนุมัติให้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน" ระหว่างวันที่ ๒๕-๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมวังสำราญ จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่ปฏิบัติงานด้านป่าชุมชน เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังกล่าว จำนวน ๑๒๐ คน นั้น

สำนักจัดการป่าชุมชน ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการจัดทำสรุปผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรดังกล่าว และจัดทำร่างการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานจัดตั้งป่าชุมชนของกรมป่าไม้ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ จึงประสานมาเพื่อขอให้หน่วยงานของท่านพิจารณาให้ข้อคิดเห็นต่อร่างดังกล่าว โดยหากมีประเด็นการแก้ไขหรือเพิ่มเติม ให้แจ้งส่วนส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน สำนักจัดการป่าชุมชน ทราบโดยตรง ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ต่อไป ทั้งนี้ได้นำเสนอกรมป่าไม้เพื่อโปรดทราบไว้ชั้นหนึ่งแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน